

รามคำราฯ

ภาคสอง สมัยที่ ๗๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เล่มที่ ๒

บทบรรณาธิการ

คำถ้าม คู่ความมռณะเสียก่อนศาลพิพากษาคดี ทายาทของผู้มռณะยื่นคำร้องขอเข้าเป็นคู่ความแทนเมื่อพันกำหนดนี้ปีบับแต่คู่ความมռณะ แต่ศาลยังไม่ได้สั่งจำหน่ายคดีเสียจากสารบบความ ศาลจะอนุญาตให้ทายาทเข้ามาเป็นคู่ความแทนได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกานี้ ๔๙๕/๒๕๖๔

กรณีเกี่ยวกับการสั่งอนุญาตให้เข้าเป็นคู่ความแทนโจทก์นั้นเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๔๒ โดยกฎหมายกำหนดให้ยื่นภายในกำหนด ๑ ปี นับแต่วันที่คู่ความฝ่ายนั้นมռณะและกฎหมายบัญญัติไว้ด้วยว่าหากไม่ยื่นให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีเรื่องนั้นออกเสียจากสารบบความ ชึ่งบทบัญญัติมาตรา ๔๒ ดังกล่าวก็เชื่อมโยงกับบทบัญญัติมาตรา ๑๓๒ (๓) ชึ่งบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการจำหน่ายคดีออกจากสารบบความชึ่งบทบัญญัติในส่วนนี้มีลักษณะของการบัญญัติให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจในการจำหน่ายคดีได้ไม่ใช่เป็นบทบัญญัติในลักษณะบังคับให้ศาลมต้องจำหน่ายคดีเสนอไปหากเข้าเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้แต่อย่างใด โดยบทบัญญัติทั้งมาตรา ๔๒ และมาตรา ๑๓๒ ดังกล่าวนั้น เป็นบทบัญญัติในทางวิธีพิจารณาความ มุ่งหมายให้เกิดความเป็นธรรมในการดำเนินคดีไม่ใช่ถือเป็นเรื่องเคร่งครัดโดยนำมาเป็นข้อซื้อขายในข้อแพ้ชนะในทางเทคนิค แต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อศาลยังไม่ได้สั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ก็ยอมมีอำนาจใช้ดุลพินิจให้เข้ามาเป็นคู่ความแทนที่ผู้มռณะได้ แม้จะเกินกำหนดเวลา ๑ ปี ก็ตาม กรณีหากใช้เป็นบทบังคับศาลไม่

คำถ้าม โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ ผู้กู้และจำเลยที่ ๒ ผู้จำนอง จำเลยที่ ๒ ให้การว่าไม่เคยนำที่ดินไปจดทะเบียนจำนองประภันหนี้เงินกู้ของจำเลยที่ ๑ แต่จดทะเบียนจำนองประภันหนี้ของตนเอง แต่โจทก์ไม่ส่งมอบเงินกู้ให้แก่จำเลยที่ ๒ ดังนี้ จำเลยที่ ๒ จะฟ้องแย้งให้โจทก์ส่งมอบโฉนดที่ดินคืนและได้ถอนจำนองได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกที่ ๒๔๘๐/๒๕๖๗

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยที่ ๑ ภูเงินจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยจำเลยที่ ๒ นำที่ดินจดทะเบียนจำนวนเป็นประกันหนี้เงินภูษของจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๒ ให้การว่า จำเลยที่ ๒ ไม่เคยนำที่ดินดังกล่าวไปจดทะเบียนจำนวนเป็นประกันหนี้เงินภูษของจำเลยที่ ๑ ประเด็นที่พิพากในคดีจึงมีว่าจำเลยที่ ๑ ภูยืมเงินจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แล้วไม่ชำระหนี้ จริงหรือไม่ และจำเลยที่ ๒ จดทะเบียนจำนวนที่ดินเป็นประกันหนี้เงินภูษจำนวนดังกล่าว ของจำเลยที่ ๑ หรือไม่เท่านั้น ที่จำเลยที่ ๒ ให้การต่อมาว่า จำเลยที่ ๒ จดทะเบียน จำนวนเพื่อประกันหนี้เงินภูษของตนเองไม่ใช่นี้ของจำเลยที่ ๑ แต่จำเลยที่ ๒ ไม่ได้รับมอบ เงินภูษจากโจทก์เป็นเหตุผลประกอบคำให้การ หากศาลพิจารณาพยานหลักฐานแล้วแล้วเชื่อตาม ที่จำเลยที่ ๒ ให้การ ศาลจะต้องพิพากษายกฟ้องจำเลยที่ ๒ เป็นผลให้โจทก์ไม่อาจบังคับ จำนวนโอนด้วยที่ดินดังกล่าวเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ในคดีนี้ได้อยู่แล้ว ส่วนฟ้องแย้งของจำเลย ที่ ๒ ที่ขอให้บังคับโจทก์ส่งมอบโอนด้วยที่ดินดังกล่าวคืนและจดทะเบียนไถ่ถอนจำนวนที่ดิน และเรียกค่าเสียหายจากโจทก์เนื่องจากจำเลยที่ ๒ นำที่ดินดังกล่าวไปจดทะเบียนจำนวน กับโจทก์ เพราะโจทก์รับปากว่าจะให้จำเลยที่ ๒ ภูเงินจำนวน ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท แต่โจทก์ ไม่ส่งมอบเงินภูษดังกล่าวให้จำเลยที่ ๒ นั้น ข้อเท็จจริงดังกล่าวจะเป็นจริงหรือไม่ก็เป็น อีกเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับฟ้องเดิม ต้องห้ามตาม ป.ว.พ. มาตรา ๑๗๗ วรรคสาม ๑๗๙ วรรคท้าย ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗

คำถาม ผู้ซึ่งที่ดินจากการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดี ยื่นคำร้องขอ ให้เพิกถอนการขายทอดตลาดข้างว่าที่ดินมีที่ตั้ง ลักษณะและเนื้อที่ไม่ตรงตามประกาศ ขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องยื่นคำร้องภายในกำหนดระยะเวลาใด

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกที่ ๓๘๘๔/๒๕๖๗

การกล่าวอ้างว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีฝ่าฝืนต่อง__[หมาย] เป็นเหตุให้ผู้ร้องต้องเสียหายตาม ป.ว.พ. มาตรา ๒๙๕ วรรคสอง ซึ่งผู้ร้องต้องยื่นคำร้อง ก่อนการบังคับคดีได้เสร็จลงแต่ต้องไม่ช้ากว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบข้อความหรือ พฤติกรรมขันเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้นตามมาตรา ๒๙๕ วรรคสาม

เจ้าพนักงานบังคับคดีขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๑๘๘ และ ๓๔๕๑ ในวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๑ และผู้ร้องเข้าทำสัญญาซื้อขายกับเจ้าพนักงานบังคับคดีในวัน

ดังกล่าว แม้ตามหนังสือสัญญาซื้อขายระบุว่า ผู้ร้องจะนำเงินส่วนที่เหลือมาชำระภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันซื้อเป็นต้นไปปกติ แต่เจ้าพนักงานบังคับคดีอนุญาตให้ผู้ร้องขยายระยะเวลาชำระเงินส่วนที่เหลือออกไปถึงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ เมื่อผู้ร้องนำเงินส่วนที่เหลือมาชำระในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ และทราบว่าที่ดินที่ได้โอนโฉนดเลขที่ ๓๑๘๙ และ ๓๔๔๗ ในวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ และทราบว่าที่ดินทั้ง ๒ แปลง มีที่ตั้งลักษณะและเนื้อที่ไม่ตรงตามประกาศขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดี ถือว่า ผู้ร้องทราบข้อความหรือพฤติการณ์ขึ้นเป็นมูลแห่งข้อข้างนั้นแล้วนับแต่วันดังกล่าว การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดคืนนี้เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๑ จึงยังไม่พ้นกำหนดระยะเวลา ๑๕ วัน ตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ร้องจึงมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดได้

ผู้ร้องบรรยายในคำร้องว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีฝ่าฝืนต่อกฎหมาย เป็นเหตุให้ผู้ร้องเสียหาย โดยผู้ร้องได้แนบสำเนาหนังสือสัญญาซื้อขายสำเนาโอนด้วยมือลงชื่อที่ดินและสำเนาประกาศขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีมาท้ายคำร้อง ซึ่งในเบื้องต้นเห็นได้ว่า เนื้อที่ดินตามที่ระบุในสำเนาโอนด้วยมือลงชื่อที่ดินเลขที่ ๓๑๘๙ ไม่ตรงกับที่ระบุไว้ในประกาศขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดี เช่นนี้ ศาลชั้นต้นชอบที่จะได้ส่วนคำร้องของผู้ร้องให้ได้ช้อเท็จจริงเป็นที่แน่ชัดเสียก่อนว่า มีกรณีที่เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการบังคับคดีฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือไม่ เมื่อคดีปรากฏเหตุที่มิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการพิจารณา จึงต้องยกคำสั่งและคำพิพากษาของศาลล่างทั้งสองตาม ป.ว.พ. มาตรา ๒๔๓ (๒) ประกอบมาตรา ๒๕๒ แล้วย้อนจำนวนไปให้ศาลชั้นต้นได้ส่วนคำร้องของผู้ร้องแล้วมีคำสั่งตามรูปคดีต่อไป

คำถ้าม โจทก์ฟ้องว่า จำเลยลักเงินของผู้เสียหาย ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในทางพิจารณาฟังได้ว่า การกระทำของจำเลยเป็นการจ้อโงหราคาว ก. ศาลจะลงโทษจำเลยฐานจ้อโงหราคาวได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาวที่ ๖๔๗/๒๕๖๓

การที่จำเลยที่ ๑ ปลอมเข็คและใช้เช็คปลอมนำไปเบิกเงินจากธนาคาร ก. เป็นการแสดงข้อความอันเป็นเท็จว่าลายมือชื่อผู้สั่งจ่ายเป็นลายมือชื่อที่แท้จริงของผู้เสียหาย

ที่ ๒ ซึ่งเป็นกรรมการผู้มีอำนาจจัดการทำการแทนผู้เสียหายที่ ๑ เงินที่จำเลยที่ ๑ ได้รับไป จึงเป็นเงินของธนาคาร ก. ที่จำเลยที่ ๑ ได้มาจากการหลอกหลวง มิใช่เงินของ ผู้เสียหายที่ ๑ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๗๒ จำเลยจึงไม่มี ความผิดฐานลักเงินของผู้เสียหายที่ ๑ แต่เป็นความผิดฐานข้อโงกธนาคาร ก. เมื่อโจทก์ พึงว่าจำเลยที่ ๑ ลักเงินของผู้เสียหายที่ ๑ แต่ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในทางพิจารณาฟัง ไม่ได้ว่าว่าจำเลยที่ ๑ ลักเงินผู้เสียหายที่ ๑ และฟังได้ว่าการกระทำของจำเลยที่ ๑ เป็นการ ข้อโงกธนาคาร ก. เป็นความผิดต่อผู้เสียหายต่างคนจากที่โจทก์บรรยายฟ้อง จึงเป็น ข้อเท็จจริงแตกต่างจากที่กล่าวในฟ้องในข้อสาระสำคัญไม่อาจลงโทษจำเลยที่ ๑ ฐาน ข้อโงกได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ วรรคสอง และ ไม่อาจสั่งให้จำเลยที่ ๑ คืนเงินแก่ผู้เสียหายที่ ๑ ได้

**คำatham ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นลดโทษให้จำเลย แต่คำนวนโทษผิดพลาด โจทก์มิได้ฎีกាខขอให้ลงโทษให้ถูกต้อง ศาลฎีก้าจะแก้ไขโทษจำเลยให้ถูกต้องได้หรือไม่
คำตอบ มีคำพิพากษารှฎีกานิจฉัยไว้ดังนี้**

คำพิพากษารှฎีกานิจฉัย ๑๗๔๖/๔๕๖๗

ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยที่ ๒ ฐานร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ ได้รับอันตรายสาหัส จำคุกกระหงละ ๑ ปี รวม ๒ กระหง เป็นจำคุก ๒ ปี ศาลอุทธรณ์ ภาค ๖ พิพากษาแก้เป็นลดโทษให้จำเลยที่ ๒ กระหงละหนึ่งในสี่ คงจำคุกจำเลยที่ ๒ กระหงละ ๘ เดือน รวม ๒ กระหง เป็นจำคุก ๑๖ เดือน เป็นการคำนวนโทษผิดพลาด ที่ถูกเป็นจำคุกกระหงละ ๙ เดือน รวม ๒ กระหง เป็นจำคุก ๑๘ เดือน โจทก์มิได้ ฎีกាខขอให้ลงโทษให้ถูกต้อง ศาลฎีก้าไม่อาจแก้ไขโทษจำเลยที่ ๒ ให้ถูกต้องได้ เพราะ จะเป็นการพิพากษาเพิ่มเติมโทษจำเลย ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๒๑๒ ประกอบมาตรา ๒๒๕

**นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ**